

Societat



La 'Michelin' gira l'esquena a Girona i Catalunya

Els grans no canvien, però se'n perden quatre d'una estrella i només s'hi suma el Pakta d'Albert Adrià

VOL VIURE AMB
#CATALUNYA DIGNITAT

Una nova mirada als infan

ANIVERSARI 25 anys després de la convenció de les Nacions Unides, es continuen vulnerant drets fonamentals recollits en la declaració **RECURSOS** Les entitats reclamen inversió, però també més implicació i conscienciació social

Virtudes Pérez
BARCELONA

Avui és el Dia Universal de la Infància. Han passat 25 anys des de la Convenció dels Drets dels Infants, que, per primer cop, va reconèixer els nens com a ciutadans i subjectes de drets en lloc de com simples objectes a protegir. Des de llavors s'ha legislat molt, s'ha escrit molt sobre què cal fer per cobrir les necessitats dels nens i els adolescents, en especial en aquests moments de crisi. Però les xifres de l'Idescat i informes com els de Càritas, la Unesco i el síndic de greuges posen de manifest que en aquest cas, com en la majoria, teoria i pràctica estan tan lluny que no arriben ni a tocar-se. Més del 27% dels infants de Catalunya viuen per sota del llindar de la pobresa i 130.000 nens resideixen en llars on cap dels adults treballa. Amb aquestes xifres i una inversió en infància de només un 0,9% del PIB –a l'Estat espanyol és de l'1,4% i a la Unió Europea, del 2,2%–, l'aspiració de poder complir els objectius de la convenció aprovada per les Nacions Unides el 1989 sembla quimèrica.

A Catalunya s'han dedicat alguns esforços durant l'últim any a donar visibilitat a la problemàtica dels nens. El juliol de l'any passat, una setantena d'entitats, organitzacions i partits polítics van signar el Pacte per la Infància. I des de llavors fins ara s'han fet reunions de seguiment i es continua treballant per elaborar un pla d'atenció

“La infantesa és un mite”

La idea és senzilla. Els nens tenen també drets universals. De tota manera, costa molt canviar inèrcies i modificar la mirada. “Mentre no canviem la nostra mentalitat d'adults, veurem els nens com incapaços i ximplers”, opina la sociòloga Lourdes Gaitán, que entén que “cal superar tò-

pics” i tenir clar que “la infantesa en si és un mite”.

El psicòleg social Ferran Casas advoca per generar nous espais de participació, i Oriol Escardívol, professor d'economia pública, insisteix en la “necessitat de més recursos” per combatre les desigualtats.

Les frases

“Hi ha un excés de literatura sobre els drets de la infància i poques mesures concretes”

Jaume Funes
PSICÒLEG

“Mentre no aconseguim canviar la mentalitat d'adults, veurem els nens com incapaços i ximplers”

Lourdes Gaitán
SOCIÒLOGA

integral a la infància i l'adolescència que hauria d'abastar des de l'any 2014 fins al 2017. També hi ha inversions i ajuts puntuals. Beques menjador, ajuts per a activitats de lleure, subvencions a entitats... Des del Departament de Benestar Social i Família s'insisteix que la infància és la màxima prioritat i s'anuncia la creació, coincidint amb el 25è aniversari del Consell Nacional de la Infància i l'Adolescència de Catalunya, d'un nou òrgan consultiu integrat per 46 infants i joves. Però les entitats que hi treballen no hi estan d'acord. “És veritat que s'inverteix en infància quan hi ha urgències o es publiquen els indicadors de Càritas i la Creu Roja, però són mesures puntuals que no passen a con-

solidar-se en polítiques efectives”, declara el president de la Federació d'Entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i l'Adolescència, Fedaia, Jaume Clupés, que entén que cal “un programa transversal, un eix vertebrador de les polítiques públiques que garanteixi la cobertura de les necessitats dels nens en tots els aspectes”. I, sobretot, cal que la infància “sigui una prioritat pressupostària”.

Enric Canet, del Casal dels Infants, entén que “falta molta feina en xarxa i molta generositat per part de les entitats, perquè la solució ha de ser multifactorial”.

Des d'aquest punt de vista, el psicòleg i pedagog Jaume Funes entén que “hi ha un excés de literatura i poques mesures con-



cretes”. Per Funes, els ajuts puntuals “són pedagògics”, perquè en realitat la infància encara no és una prioritat, “sinó una mena de nebulosa social”.

Des d'Unesco Catalunya també es demanen mesures concretes, entre les quals l'aprovació d'un ajut de 100 euros mensuals per nen a famílies en situació de pobresa relativa. I el síndic de greuges insisteix que els informes que prepara el seu departament –malnutrició infantil, pobresa infantil i dret al lleure educatiu– “haurien de servir de guia de les polítiques públiques”. ■

MÉS 25 ANYS DE LA CONVENCIO DELS

Unicef il·lumina de blau 20 edificis emblemàtics

Una vintena d'edificis emblemàtics de Catalunya s'il·luminaran avui de blau per commemorar el Dia Mundial de la Infància. La iniciativa, promoguda per UNICEF, pretén posar de manifest el compromís i la solidaritat de les ciutats catalanes amb la lluita per l'acompliment dels drets de la infància.

3.000 infants en risc d'exclusió a Port Aventura

La Fedaia, federació d'entitats que treballen amb infants en risc d'exclusió, ha impulsat una campanya a través de les xarxes socials amb l'etiqueta #somriuinl'infancia per promocionar la festa que organitza dissabte a Port Aventura i a la qual assistiran més de 3.000 infants en situació vulnerable.

L'APUNT

La 'Guia Michelin', cap al centre

Carles Sabaté

Fa una dècada que Madrid va descobrir la puixança de les fires de mostres i va voler atreure'n algunes. Se'n va sortir amb la fira de turisme, va fer-ne una altra d'automòbils, però a la llarga Fira de Barcelona ha superat l'efema per la imaginació de buscar nous reptes, com ara el Congrés Mundial del Mòbil, i el pes dels clàssics, com ara Alimentària. La *Guia Michelin* fa dos anys que pre-

mia sobretot els restaurants de Madrid, alguns dels quals tenen xefs catalans. Madrid va descobrir que la gastronomia d'excel·lència té futur i genera ingressos, i s'hi ha abocat per posar fi a l'exclusivitat en el lideratge de catalans i bascos. Sort que els xefs catalans sabran buscar nous reptes per on avançar. El més universal de tots, Ferran Adrià, ja va fer-ho fa temps.



ts i els seus drets



Festa de la Infància, celebrada diumenge a l'estació del Nord
■ QUIM PUIG

OPINIÓ

Jaume Funes
Psicòleg



De veritat algú la defensa?

Han passat 25 anys des que es va aprovar. Temo, però, que, quan ja necessitaríem una nova convenció de les Nacions Unides sobre els drets dels infants, constatem que, en societats com la de Catalunya, se n'ha fet una aplicació molt deficitària, amb recances. Només cal comprovar com, en els moments de crisi, la infància queda situada al final, pateix més que ningú els empobriments i les desigualtats, salta dels pressupostos a les loteries, és atesa des de la perspectiva de la solidaritat benèfica i no des de l'obligada restauració de la justícia.

En aquests 25 anys, sempre que pronunciàvem la paraula *drets* algun adult insistia a parlar dels deures, com si tots els drets que reconeix la convenció fossin regals i no obligacions adultes per possibilitar que siguin persones, ciutadans que conviuen amb d'altres. És ben cert que en moltes lleis es parla de l'"interès primordial del menor", però no n'hi ha cap en què es descriu com es pot mesurar. Segueix sent una expressió buida que fan servir els grans per mantenir el control.

La gran novetat del text era, fa 25 anys, acceptar que poden i han de poder ser subjectes actius, amb dret a reclamar els seus drets. Ja no es tractava de protegir-los, sinó de posar al seu abast instruments per reclamar i exigir poder tenir infància i futur. Però no hem estat capaços ni de donar validesa legal a una instància que només firmi un nen. Si intenten exigir ser escoltats començaran una aventura burocràtica impossible.

Vista la facilitat amb què la infància paga qualsevol crisi amb permís de l'autoritat, he de reclamar de nou que alguna figura institucional estigui totalment i singularment al seu favor. Els documents d'aplicació de la convenció reclamen des dels inicis posar en marxa defensors singulars i específics per als infants i adolescents. Figures reconegudes al seu favor, portaveus de les seves veus, facilitadores de les seves reclamacions davant tribunals i administracions. Els nòrdics en què tant ens emmirallem ho van fer de seguida, seguits a poc a poc per un grup significatiu de països europeus. Aquí no. Els diversos síndics s'hi han oposat amb estranyes mirades adultes geloses de la seva àrea de poder, menystenidors de la singularitat de la infància. L'última llei d'infància va crear un succedani o "procurador" que ni tan sols ha entrat en funcionament. Qui tem que una figura adulta estigui sempre de part dels infants, dedicada només als infants?

Balanç molt pobre. 25 anys no han servit encara ni per obligar els adults a mirar-se el món també amb ulls d'infant.



Els drets dels infants, un repte per assolir ■ REUTERS

DRETS DELS INFANTS

10.500 nens reivindiquen el seu dret a l'oci

Un total de 10.500 nens d'escoles i esports ocuparan avui diversos carrers de Catalunya per reivindicar el seu dret a l'oci. La campanya ha estat muntada per Fundesplai amb el lema #DretalLleure. L'objectiu és expressar públicament com un dels drets més elementals està en risc a causa de la crisi.



Nens amb les samarretes de Fundesplai ■ EL PUNT AVUI

Projecció del documental 'Infància en risc'

La projecció del documental *Infància en risc* i una taula rodona sobre el tema són alguns dels actes organitzats per la Fundació Vicki Bernadet, que ha muntat avui una jornada de portes obertes. A l'acte assistirà la directora Clara Vinardells i Imma Pérez, del Consorci Serveis Socials de Barcelona.

La Creu Roja atindrà més de 5.000 infants

La Creu Roja ha impulsat una campanya especial contra la pobresa infantil amb la qual té previst distribuir ajudes d'alimentació i vestuari d'hivern a prop de 5.000 infants catalans en situació de risc d'exclusió. La campanya d'hivern de la Creu Roja està dotada econòmicament amb 319.000 euros.